

Załącznik do uchwały
Nr
Rady Gminy Głogów
z dnia grudnia 2025 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2026 – 2028

Głogów 2025

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2026-2028 jest opracowany w oparciu o zapis art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, iż do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Zgodnie z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”. Naczelną zasadą realizacji programu jest współpraca wszystkich instytucji i podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny.

Dobrze funkcjonująca rodzina, konsekwentnie i z powodzeniem spełnia swoje zadania, stanowi dla członków, a w szczególności dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Jednak prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności konieczna jest interdyscyplinarna praca z rodziną, której elementami są:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów,
- 3) praca z rodziną: rozwijanie i wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,

5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Instytucje, podejmując działania pomocowe i profilaktyczne, powinny mieć głównie na uwadze podstawową rolę opiekuńczo - wychowawczą rodziny w rozwoju dziecka. Efektywna pomoc skierowana do rodzin doświadczających trudności oraz właściwa pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym może zostać zrealizowana poprzez współpracę instytucji, organizacji oraz służb, które świadczą pomoc na poziomie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2026 – 2028 jest kontynuacją programów wspierania rodziny, realizowanych od 2013 r.

Podstawowym założeniem programu jest utworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności prawidłowego funkcjonowania. Działania w ramach programu skoncentrowano na całej rodzinie, również w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

1. Podstawa prawna.

Główne kierunki działań zawarte w niniejszym programie są zgodne z kierunkami polityki w sferze społecznej, zawartymi w dokumentach strategicznych na poziomie kraju, województwa, gminy.

Podstawą prawną do realizacji opracowania niniejszego dokumentu jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zgodnie z art. 176 pkt 1 do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Ponadto:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 3) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 5) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- 6) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Struktura demograficzna i podstawowe dane statystyczne.

Gmina Głogów leży w północnej części województwa dolnośląskiego i okala miasto Głogów, co daje możliwość korzystania z różnych usług w ramach porozumień i umów.

Zajmuje obszar 84,28 km² po obu stronach rzeki Odry, na pograniczu Pradoliny Głogowskiej i Wzgórz Dalkowskich w Powiecie Głogowskim. Stanowi 19,1% powierzchni powiatu. Siedzibą władz gminy jest miasto Głogów.

Tereny Gminy Głogów są atrakcyjnym terenem inwestycji mieszkaniowych oraz organizacji wypoczynku weekendowego. Poza tym na terenie gminy lokowane są wielkopowierzchniowe centra handlowe, tak więc rośnie działalność handlowo-usługowa.

Gmina Głogów liczy 6907 mieszkańców, w tym dzieci i młodzież do 18 r. ż. 1489 (według danych UG, stan na 31.10.2025 r.) z czego 3465 stanowią kobiety, a 3442 mężczyźni.

Gminę Głogów tworzy 13 miejscowości, mających statuty sołectw tj.: Borek, Bytnik, Grodziec Mały, Klucze, Krzekotów, Przedmoście, Ruszowice, Serby, Stare Serby, Szczyglice, Turów, Wilków, Zabornia.

3. Zasoby instytucjonalne gminy.

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie
- 2) Zespół Interdyscyplinarny
- 3) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Głogów
- 4) Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Głogów
- 5) Szkoła Podstawowa w Przedmościu,
- 6) Szkoła Podstawowa w Wilkowie,
- 7) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Serbach,

4. Zasoby instytucjonalne powiatu:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie,
- 2) Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Głogowie,
- 3) Komenda Powiatowa Policji w Głogowie,
- 4) Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”- Głogów, w którego strukturach działa Centrum Pomocy Dzieciom,
- 5) Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie,
- 6) Poradnia Leczenia Uzależnień w Głogowie,

7) Stowarzyszenie Klub Abstynenta w Głogowie.

4. Diagnoza sytuacji społecznej.

Problemy w rodzinie powiązane są często z sytuacją materialną, bezrobociem, różnego rodzaju uzależnieniami, chorobami oraz przestępczością.

Osoby trwale ubogie cechuje poczucie bezradności, bezsilności oraz zepchnięcia na margines społeczny. Z powodu podejmowania prac dorywczych i potrzeby oszczędzania, takie osoby nie uczestniczą czynnie w życiu społecznym, nie korzystają albo rzadko korzystają z dóbr kulturowych. Do grup szczególnie zagrożonych ubóstwem można zaliczyć rodziny, w których członkowie utrzymują się z niezarobkowych źródeł, innych niż renta czy emerytura. Utrwalanie ubóstwa powoduje zmianę stylu życia rodziny oraz przyczynia się do powstania wielu niekorzystnych zjawisk, jak: zaniedbania w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, przemoc w rodzinie, przestępczość.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie wynika, że rodziny z terenu gminy zostały objęte świadczeniami przyznanymi w ramach zadań własnych i zadań zleconych, w tym świadczenia finansowe i świadczenia rzeczowe – (niefinansowe).

Na przestrzeni trzech ostatnich lat (2022-2024), wynika, że w 2023 nastąpił wzrost liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, tj.: korzystających ze świadczeń pieniężnych, rzeczowych, natomiast w 2024 r. nastąpiła tendencja spadkowa.

Tabela nr 1 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2024.

Rok	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin korzystających	Liczba osób w rodzinach
2022	53	40	80
2023	63	44	91
2024	56	36	79

Poniżej przedstawione zostały zbiorcze statystyki dotyczące powodów przyznania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie w latach 2022-2024 z uwzględnieniem, że pomoc danej rodzinie mogła zostać udzielona z więcej niż jednego powodu, jednak trudno jednoznacznie określić skalę przesłanek udzielonej pomocy z uwagi na fakt, iż nie wszystkie rodziny mające takie trudności, korzystają ze wsparcia instytucji pomocowych.

Tabela nr 2 Powody przyznanej pomocy.

Powody przyznanej pomocy	2022	2023	2024
Niepełnosprawność	22	22	26
Bezrobocie	22	17	25
Ubóstwo	32	30	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	8	11	36
Długotrwała lub ciężka choroba	19	29	18
Alkoholizm	9	8	4
Narkomania	0	2	2
Bezdomność	1	0	0
Przemoc domowa	0	2	4
Ochrona macierzyństwa	0	1	6
Kłęska żywiołowa	0	0	6
Trudności po opuszczeniu Zakładu Karnego	1	0	0

Jak wynika z powyższych danych, głównym powodem przyznawania pomocy na przestrzeni trzech ostatnich lat było ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, bezrobocie, widać z przedstawionej tabeli wyraźną tendencję wzrostową przyznawania pomocy z tych powodów.

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb oraz sytuacji bytowej, rodzinnej i materialnej, rodziny miały możliwość korzystania z różnorodnych form wsparcia. Głównie w formie finansowej, rzeczowej, tj.: posiłków w szkołach i przedszkolach, stypendium socjalnego, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego rządowego programy „500+”, (realizowane do maja 2022r.), paczek żywnościowych, ale również poradnictwa pedagogicznego, socjalnego oraz wsparcia psychologicznego.

Tabela nr 3 Formy wsparcia rodzin.

Formy udzielonej pomocy	2022	2023	2024
Posiłek w szkole	12	21	19
Zasiłki rodzinne	94	75	45
Fundusz alimentacyjny	37	45	38

Świadczenia wychowawcze 500 +	745	5	0
Stypendia szkolne	25	11	6
„Za życiem”	0	0	0
Karta Dużej Rodziny	183	185	79

Pomoc udzielana była również w sytuacji wystąpienia zjawiska przemocy domowej. W ramach Ośrodka funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, który prowadzi procedurę Niebieskiej Karty. W poszczególnych latach Zespół prowadził procedurę Niebieskiej Karty w podanym poniżej wykazie tj:

1. Rok 2022 – łącznie prowadzono 43 procedury „Niebieskie Karty” (w tym 15 procedur rozpoczętych w 2021 r.) w 33 rodzinach. Liczba osób w rodzinach: 136, w tym 7 dzieci.
2. Rok 2023 – łącznie prowadzono 23 procedury „Niebieska Karta” (w tym 7 procedur rozpoczętych w 2022 r.) w 17 rodzinach. Liczba osób w rodzinach 63, w tym 10 dzieci.
3. Rok 2024 – łącznie prowadzono 22 procedury „Niebieska Karta” (w tym 3 procedury z 2023 r.) w 19 rodzinach. Liczba osób w rodzinach 74, w tym dzieci 10 dzieci.

Według danych statystycznych Ośrodka wynika, że zmniejszyła się liczba wszczynanych procedur „Niebieska Karta” w przedstawionych powyżej latach.

W związku z występującymi problemami w rodzinie Gmina Głogów od 2012 roku ponosi koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela obrazuje wykaz liczbowy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz koszty utrzymania w latach 2022-2024.

Tabela nr 4 Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w ujęciu narastającym:

Rok	Liczba dzieci umieszczonych	Koszty utrzymania
2022	29 (4 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 25 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej)	w placówkach opiekuńczych : 78 453,18 zł w rodzinach zastępczych: 136 177,70 zł
2023	27 (5 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 22 dzieci w rodzinach zastępczych)	w placówkach opiekuńczych: 108 056,18 zł w rodzinach zastępczych: 149 105,25 zł
2024	26 (5 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 21 w rodzinach zastępczych)	w placówkach opiekuńczych: 161 985,81 zł w rodzinach zastępczych: 124 976,70 zł

Rodzinom, które przeżywają trudności, a w szczególności trudności opiekuńczo – wychowawcze Ośrodek zapewnia pomoc w formie wsparcia poprzez asystenta rodziny. Asystent rodziny pełni rolę pomocnika, mediatora i doradcy, wspiera i aktywizuje rodzinę, podejmuje działania zmierzające do zmiany wzajemnych stosunków w rodzinie, do budowania pozytywnej motywacji do zmiany, a także poczucia własnej sprawczości, czy też możliwości wpływu na swoje życie. Towarzyszy rodzinie w poszukiwaniu rozwiązań wyjścia z trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

Wsparciem tą formą pomocy mogą również zostać objęte rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej – na podstawie postanowienia sądu. Praca z asystentem ma dążyć do poprawy funkcjonowania rodziny, a w końcowym rezultacie powrotu dzieci do środowiska rodzinnego.

Tabela nr 5. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta.

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2022	10	14
2023	9	14
2024	10	17

5. Cele programu.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2026-2028 zakłada oddziaływanie na rodziny i ich otoczenie na poziomie profilaktyki i interwencji. Założenia Programu nakierowane są na ścisłą współpracę podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań.

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin z gminy Głogów w wypełnianiu ich funkcji związanych z opieką, wychowaniem i ochroną dzieci.

W celu osiągnięcia celu głównego ustala się cele szczegółowe:

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin.
- 2) Kształtowanie i wzmocnienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
- 3) Podejmowanie działań koordynujących oraz podnoszenie kompetencji osób zawodowo pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin.	
Zadania	Wskaźniki

1) Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia poprzez asystenta rodziny	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta - liczba asystentów
2) Organizacja szkoleń i warsztatów	- liczba szkoleń, warsztatów - liczba uczestników
3) Prowadzenie działań aktywizujących zawodowo i społecznie	- liczba osób objętych projektami - liczba osób objętych kontraktami socjalnymi - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe
4) Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii	- liczba rodzin objętych monitoringiem - liczba osób podejmujących terapię
5) Podejmowanie działań w celu pozyskania rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających - liczba podejmowanych działań na pełnienie funkcji rodziny wspierającej
6) Dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, świetlic	- liczba działających placówek - liczba dzieci objętych opieką placówek
2. Kształtowanie i wzmocnienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.	
Zadania	Wskaźniki
1) Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	- liczba rodzin - liczba form udzielonej pomocy
2) Udzielanie pomocy w formie dożywiania dzieci	- liczba dzieci objętych dożywianiem
3) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin objętych monitoringiem - liczba dzieci
4) Zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - liczba placówek - wysokość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w pieczy zastępczej
5) Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa: socjalnego, pedagogicznego, prawnego, psychologicznego	- liczba udzielonych porad - liczba osób korzystających z poradnictwa
3. Podejmowanie działań koordynujących oraz podnoszenie kompetencji osób zawodowo pracujących na rzecz dziecka i rodziny.	
Zadania	Wskaźniki
1) Utworzenie i prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego	- liczba Zespołów Interdyscyplinarnych - liczba osób wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba posiedzeń grup roboczych - liczba założonych Niebieskich Kart
2) Podnoszenie kompetencji osób pracujących na rzecz dziecka i rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach	- liczba szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, konferencjach

6. Adresaci programu.

Program adresowany jest do:

- 1) Rodzin z terenu Gminy Głogów doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych.
- 2) Dzieci i młodzieży z terenu Gminy Głogów.
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

7. Realizatorzy programu.

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie oraz partnerzy:

- 1) Urząd Gminy Głogów
- 2) Zespół Interdyscyplinarny
- 3) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Głogów
- 4) Szkoła Podstawowa w Przedmościu
- 5) Szkoła Podstawowa w Wilkowie
- 6) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Serbach
- 7) Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Głogów
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie
- 9) Komenda Powiatowa Policji w Głogowie
- 10) Sąd Rejonowy w Głogowie
- 11) Organizacje pozarządowe

8. Źródła finansowania.

Źródłem finansowania realizacji zadań w ramach niniejszego programu będą:

- 1) Środki z budżetu Gminy Głogów
- 2) Dotacje celowe.

9. Monitoring programu.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2026-2028 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie. Monitoring będzie polegał na zebraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację oraz przedłożenia przez Wójta Gminy Głogów w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Głogów sprawozdania z realizacji Programu.